

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΠΟΡΕΑ

11/10/2026

Ἡ Παραβολὴ τοῦ Σπορέα εἶναι μία ἀπὸ τὶς πιὸ γνωστὲς καὶ πολυδιάστατες διδασκαλίες τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ περιέχεται στὰ Εὐαγγέλια τοῦ Ματθαίου, τοῦ Μάρκου καὶ τοῦ Λουκᾶ. Μέσα ἀπὸ τὴν ἀπλότητα τῶν εικόνων τῆς καθημερινῆς ἀγροτικῆς ζωῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ κάθε ἐποχῆς, ὁ Χριστὸς μας δημιουργεῖ μία Θεολογικὴ καὶ ἀνθρωπολογικὴ διήγηση. Ἡ παραβολὴ αὐτὴ δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς μία ἱστορικὴ ἀφήγηση τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ μία διαχρονικὴ Θεολογικὴ διήγηση ποὺ ἀφορᾷ τὴν ἀνθρώπινη συνείδηση, τὴν ἐλευθερία τῆς βούλησης καὶ τοὺς διαφορετικοὺς τρόπους μὲ τοὺς ὁποίους ὁ ἄνθρωπος ἀνταποκρίνεται στὰ πνευματικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἐρεθίσματα τῆς ζωῆς του.

Στὸ ἐπίκεντρο τῆς διήγησης βρίσκεται ὁ σπορέας, ὁ ὁποῖος βγαίνει στὸ χωράφι του γιὰ νὰ σπείρει. Ὅπως ἐξηγεῖ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς μας στοὺς Μαθητὲς Του, ὁ σπορέας συμβολίζει τὸν Ἰδιο τὸν Θεό, ἀλλὰ καὶ κάθε ἄνθρωπο ποὺ μεταφέρει στὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ Εὐαγγέλιό Του, ἐνῶ ὁ σπόρος εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἐνδιαφέρον, ὅμως, ἐπικεντρώνεται στὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖο χωρίζεται σὲ τέσσερις διαφορετικὲς κατηγορίες, ἀντιπροσωπεύοντας τοὺς τύπους τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς καὶ τὶς ἐσωτερικὲς διαθέσεις τοῦ κάθε ἀτόμου.

Ἡ πρώτη κατηγορία εἶναι ὁ δρόμος, «παρὰ τὴν ὁδόν». Οἱ σπόροι ποὺ ἔπεσαν ἐκεῖ καταπατήθηκαν ἀπὸ τοὺς περαστικούς καὶ τοὺς ἔφαγαν τὰ πουλιά. Αὐτὸ τὸ σκληρό, πατημένο ἔδαφος συμβολίζει τοὺς ἀνθρώπους μὲ ἀπόλυτα θωρακισμένη καὶ ἀναίσθητη καρδιά. Εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι τόσο προσκολλημένοι στὴν ὕλική πραγματικότητα ἢ στὸν ἐγωισμό τους, ποὺ ὁ πνευματικὸς καὶ Θεολογικὸς λόγος δὲν βρίσκει οὔτε μῖα χαραμάδα γιὰ νὰ εἰσχωρήσει, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξαφανίζεται ἀμέσως.

Ἡ δευτέρη κατηγορία εἶναι τὸ πετρώδες ἔδαφος, «ἐπὶ τὴν πέτραν». Ἐδῶ ὁ σπόρος βλάστησε γρήγορα, ἀλλὰ ξεράθηκε μόλις βγῆκε ὁ ἥλιος, ἐπειδὴ δὲν εἶχε βάθος καὶ ὕγρασία. Πρόκειται γιὰ τοὺς ἐνθουσιώδεις ἀλλὰ ἐπιφανειακοὺς ἀνθρώπους. Δέχονται μὲ χαρὰ κάθε καλὴ ἰδέα ἢ πνευματικὴ καὶ Θεολογικὴ ἀλήθεια, ὅμως στεροῦνται ριζῶν καὶ ἐσωτερικῆς σταθερότητας. Μόλις ἐμφανιστοῦν οἱ πρῶτες δυσκολίες, οἱ θλίψεις ἢ οἱ δοκιμασίες τῆς ζωῆς, ὁ ἐνθουσιασμός τους κάμπτεται καὶ ὑποχωροῦν.

Ἡ τρίτη κατηγορία εἶναι τὸ ἔδαφος μὲ τὰ ἀγκάθια, «ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν». Ὁ σπόρος ἀναπτύχθηκε, ἀλλὰ τὰ ἀγκάθια μεγάλωσαν μαζί του καὶ τὸν ἔπνιξαν. Αὐτὴ ἡ εἰκόνα ἀντικατοπτρίζει μὲ ἐκπληκτικὴ ἀκρίβεια τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο. Τὰ ἀγκάθια εἶναι οἱ βιοτικὲς μέριμνες, τὸ ἄγχος τῆς καθημερινότητος, ἡ ἀπατηλὴ ἔλξη τοῦ πλούτου καὶ οἱ ὕλικες ἀπολαύσεις. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κατανοεῖ τὴν ἀξία τοῦ πνευματικοῦ καὶ Θεολογικοῦ πλούτου, ἀλλὰ ἐπιτρέπει στὸν “θόρυβο” καὶ τὶς ἀπαιτήσεις τοῦ κόσμου νὰ πνίξουν κάθε δημιουργικὴ, πνευματικὴ καὶ Θεολογικὴ του προσπάθεια.

Ἡ τέταρτη καὶ τελευταία κατηγορία εἶναι ἡ «ἀγαθὴ γῆ». Τὸ γόνιμο, βαθὺ καὶ καθαρισμένο ἔδαφος ποὺ δέχεται τὸν σπόρο, τὸν θρέφει καὶ ἀποδίδει καρπὸ

«**ἐκατονταπλασίονα**». Συμβολίζει τις μετανοημένες, ώριμες, καλοπροαίρετες, ταπεινές καὶ προσευχόμενες ἀνθρώπινες καρδιές. Εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀκοῦν τὸν πνευματικὸ καὶ Θεολογικὸ λόγο, τὴν Θεία Ἀλήθεια, τὴν ἐγκολπώνονται μὲ ὑπομονή καὶ ἐπιμονή, καὶ τὴν μετατρέπουν σὲ πράξεις ἀγάπης, προσφορᾶς, πνευματικῆς καὶ Θεολογικῆς καρποφορίας.

Τὸ βαθύτερο μήνυμα τῆς Παραβολῆς τοῦ Σπορέα ἐστιάζει στὴν ἀνθρώπινη ἐλευθερία. Ὁ σπορέας σπέρνει παντοῦ μὲ τὴν ἴδια γενναιοδωρία, χωρὶς διακρίσεις. Ὁ Θεός μας δὲν ἐπιβάλλει τὴν Ἀλήθεια Του, ἀλλὰ μᾶς τὴν προσφέρει ἐξίσου σὲ ὅλους. Ἡ διαφοροποίηση στὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὀφείλεται στὴν ποιότητα τοῦ σπόρου, οὔτε στὴν προτίμηση τοῦ σπορέα, ἀλλὰ στὴν ποιότητα τοῦ ἐδάφους. Συνεπώς, ἡ εὐθύνη γιὰ τὴν καρποφορία ἀνήκει ἀποκλειστικά στὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο, στὸν καθέναν ἀπὸ ἐμᾶς.

Παράλληλα, ἡ παραβολὴ μᾶς διδάσκει ὅτι τὸ “ἔδαφος” τῆς καρδιᾶς μας δὲν εἶναι κάτι στατικὸ ἢ προκαθορισμένο. Ἐνα χωράφι γεμάτο πέτρες ἢ ἀγκάθια μπορεῖ, μὲ κόπο καὶ καλλιέργεια, νὰ μετατραπῇ σὲ γόνιμη γῆ. Ἀντίστοιχα, ὁ ἄνθρωπος, ὁ καθένας ἀπὸ ἐμᾶς, ἔχει τὴν δυνατότητα, μέσω τῆς αὐτοκριτικῆς, τῆς μετάνοιας καὶ τῆς ἄσκησης, νὰ καθαρῇ τὴν καρδιά του ἀπὸ τὰ “ἀγκάθια” τῶν παθῶν καὶ τὶς “πέτρες” τοῦ ἐγωισμοῦ.

Συμπερασματικά, ἡ Παραβολὴ τοῦ Σπορέα ἀποτελεῖ ἕναν διαρκῆ ὁδηγὸ αὐτογνωσίας. Σὲ ἕναν κόσμον ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ταχύτητα, τὴν ἐπιφανειακότητα καὶ τὸν ὑλικὸ κορεσμό, ἡ διδασκαλία αὕτῃ μᾶς καλεῖ νὰ ἀναλογιστοῦμε: Τὶ εἶδους ἔδαφος εἴμαστε; Ἐπιτρέπουμε στὸν ἑαυτό μας νὰ γίνῃ ἕνας σκληρὸς δρόμος ἢ ἕνα βραχῶδες ἔδαφος ἢ ἕνας πνιγερὸς ἀκανθότοπος; Τὸ ζητούμενο τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης, ὅπως ἀναδεικνύεται ἀπὸ τὴν παραβολή, εἶναι ἡ μεταμόρφωσή μας σὲ «**ἀγαθὴ γῆ**», ὥστε ἡ ζωὴ μας νὰ ἀποκτήσῃ βαθὺ νόημα, νὰ λάμψῃ ἀπὸ Θεία Ἀλήθεια, νὰ γεμίσει μὲ πνευματικὸς καὶ Θεολογικοὺς καρποὺς καὶ νὰ γίνῃ πηγὴ Φωτὸς γιὰ ἐμᾶς καὶ τοὺς συνανθρώπους μας.

π. Ἐφραίμ Ντέτσικας
ἐφημέριος Ἑνορίας Περιβλέπτου